

ግጭት መቼም ቢሆን የህዝቦች ፍላጎት ሆኖ አያውቅም!

ታዬ ከበደ 04-11-17

ግጭቶች በየትኛውም ሁኔታ ሊፈጠሩ ይችላሉ። ግጭት መፈጠር የለበትም ሊባል አይችልም። በየትኛውም ማህበረሰብ መስተጋብራዊ ግንኙነት ውስጥ ግጭት መፈጠሩ አይቀርም። ዋናው ጉዳይ እንዴት አድርገን ልናረጋጋቸው እንችላለን የሚለው ነው። ግጭቶች በራሳቸው መጥፎ አይደሉም። መጥፎ የሚያደርጋቸው አስተሳሰባችን ነው።

ለውጥን መሰረት ባደረገ አስተሳሰብ ከተቃኘን፣ ግጭት የለውጥ መነሻ ሊሆን ይችላል። ሆኖም ፌዴራሊዝም የግጭት መነሻ ነው የሚባለው አመለካከት መሰረት የሌለው ነው። ኢትዮጵያ የምትከተለው ፌዴራላዊ ስርዓት መቻቻልን ያመጣና በሂደትም በመገልበት ላይ ያለ ነው። ምክንያቱም የስርዓቱ አወቃቀር ብዝሃነትን እንደ ውበት አድርጎ የሚነሳ በመሆኑ ነው። በልዩነት ውስጥ ያለ አንድነትን በማጠናከር የመቻቻል መንፈስ እንዲዳብር ተደርጎ በህዝቦች ስለተዋቀረ ነው።

ያም ሆኖ በሀገራችን አንዳንድ አካባቢዎች መነሻውን ድንበር በማድረግ የሚከናወኑ ተግባራት አሉ። እነዚህ ተግባራት መነሻቸው ህዝብ አይደለም። ህዝብ ለሰላም እንጂ ለግጭት ቦታ ሊኖረው አይችልም። ይሁንና አሁንም ቢሆን ለግጭት የሚሆን ምህዳርን በተቻለ መጠን ማጥበብ ይገባል።

እንደሚታወቀው የፌዴራል መንግሥትና የክልል መንግሥታት ከመልካም አስተዳደር ችግር፣ ከሙስና እና ኪራይ ሰብሳቢነት ጋር በተያያዘ ህዝቡን በማወያየት ዕርምጃ ለመውሰድ እየተንቀሳቀሱ ነው። በክልሎች በተካሄዱ ሰፋፊ የውይይት መድረኮች ከህዝቡ በተገኘው ግብዓት መሠረት ጥፋት በፈፀሙ አመራሮች ላይ ዕርምጃ መወሰድም ተጀምሯል፤ ወደፊትም ተጠናክሮ ይቀጥላል።

ርምጃውን በጥልቀትና በስፋት በማስቀጠል የመልካም አስተዳደር ችግሮችን ከመሠረቱ ለመፍታት መሥራት የግድ ነው። የህልውና ጉዳይም ነው። ምክንያቱም ችግሩ በቅርቡ በተወሰኑ የሀገራችን አካባቢዎች ለሰላም እና መረገጋት መጥፋት መንስኤ ሆኖ ተስተውሏልና። ሰላም ደግሞ የሁሉም ነገር መሠረት መሆኑ ለማንም ግልጽ ነው።

እርግጥ ከማናቸውም ችግሮች በስተጀርባ ግጭቶችን ተገን አድርገው የራሳቸውን አጀንዳ ለማሳካት የሚጥሩ ኃይሎች መኖራቸው የግድ ነው። እነዚህ የተጀመረውን የሰላም፣ የመልካም አስተዳደርና የህዳሴ ጉዞ ለመቀልበስ በመሯሯጥ ላይ የሚገኙ ኃይሎች የመልካም አስተዳደር ችግሮችን እንደ መልካም አጋጣሚ በመውሰድ ሰላማችንን ለማድፍረስ፣ የዕድገት ግስጋሴያችንን ለማደናቀፍ ደፋ ቀና ማለታቸው በቅርቡ በኦሮሚያና በጋምቤላ የተከሰቱት ድርጊቶች ሁነኛ አስረጅዎች ናቸው።

ያም ሆኖ ምክንያቶችን መድፈን ይገባል። ቀዳዳዎችን ያለ አንዳች ሽንቁር መድፈን የግድ ይላል። ለግጭት ሃይሎች የሚሆን ምቹ ምህዳርን ማሳጣት ወሳኝ ነው። ይህን ለመከወን የተሰጣቸውን ህዝባዊ አደራ መወጣት የማይችሉና የማይፈልጉ፣ ለግል ጥቅማቸው ያደሩ አልፎ አልፎ ደግሞ ድብቅ የጥፋት ኃይሎች ፖለቲካዊ ተልዕኮ ይዘው በመንግሥት መዋቅር ውስጥ የተሰገሰጉ ኃይሎችን በቁርጠኝነት መታገል ይገባል።

በተለይም ግጭትን ቦታ ለማሳጣት የትምክህትንና የጥበት አራማጆችን መታገል የግድ ይላል። እንደሚታወቀው በትምክህትና ጠባብነት አስተሳሰብ የተጠመቁ ኃይሎች ከሁሉ በላይ የቋንቋ፣ የባህልና የማንነት ብዝሃነትን አጥብቀው

ይጠላሉ። የትምክህት ኃይሉ የእኔ ብሄር ብቻ ልዕላ ኃይል የሆነ፣ ቋንቋዬ፣ ባህሌና ማንነቴ ከሌላው የሚበልጥና የተለየ፣ ሁሌም ለመግዛት የተፈጠረ ርኩ ነኝ ብሎ ያምናል።

ከዚህ ጉን ለጉንም ሌላውን ብሔርና ዜጋ ተራና ርኩሽ፣ ለመመራት እንጂ ለመምራት ያልተፈጠረ ቋንቋው፣ ባህሉና ማንነቴ የወረደ አድርጎ ይቆጥረዋል። የህዝብ ሉዓላዊ የስልጣን ባለቤትነትንም አይቀበልም። ስለሆነም ብዝሃነትን ደፍጥጦ የራሱን አስተሳሰብ ሰብ፣ ቋንቋና ባህል በሌላው ላይ ለመጫን የማይፈነቅለው ድንጋይ የለም።

ይህ ካልሆነ ሀገር ትጥፋ ህዝብም ይለቅ የሚል ህሳብም የተጠናወተው ነው። ዲሞክራሲያዊ አንድነትና ብሔርተኝነትን የማይቀበል፣ የህዝቦች አንድነት ሳይሆን የግዛት አንድነት የሚያሳስበው ኃይል ነው። ከህዝብ ይልቅ ተራራና ወንዝ የሚናፍቅ ፀረ ህዝብ አመለካከት የተጠናወተውም ነው። የዚህ አስተሳሰብ ተቃራኒ የሆነው ጠባብነትን የተላበሰ ኃይል ደግሞ ሁሉንም ለእኔ እና ለእኔ ብቻ ብሎ የሚያሰብ ነገሮችን ሁሉ በጠባብነት መነፅር የሚመዘን የዚህ ዓለም ዕውነታ የሆነውን ብዝሃነትን ተቀብሎና ተቻቻሎ መኖር የእራት ያህል የሚጎመዝዘው ኋላ ቀር አሳቢ ነው። በጠባብነት ድንበር የታጠረ እንደመሆኑ መጠንም ከሱ ብሔር ውጪ ያለ ህዝብ በአካባቢው እንዳይኖር ሌላ ቋንቋ እንዳይነገር ይሰብካል። ያስባል። ያልማል።

ይህ የጥበት ሃይል በመስበክ ብቻ ራሱን አያቅብም። የብሔሩ አባል ሌላውን በጥላቻና በጥርጣሬ እንዲመለከተው ዕድሉ ሲመቻቹለትም እንዲያጠቃና እንዲያጠፋው ተግባር ይሠራል። በአኩልነት ላይ የተመሰረተ ዲሞክራሲያዊ አንድነትን አይቀበልም። የዲሞክራሲያዊ ብሔርተኝነት ፀር በመሆንም ሌላውን ዜጋ ለመጨፍለቅ ይሞክራል—ብሳካለትም ባይሳካለትም።

ታዲያ የዲሞክራሲያዊ ብሔርተኝነት ፅኑ ጠላት የሆኑትና እንደ ኢትዮጵያ ባሉ የሃይማኖት፣ የብሔር፣ የቋንቋና የባህል ብዝሃነት ባለባቸው ሃገሮች ፈጽሞ ሊሠሩ የማይችሉት እነዚህ ሁለት አስተሳሰቦች፤ በአሁኑ ወቅት በሰላማችንና በልማታችን ላይ የተደቀኑ እንቅፋትና ጋራጣዎች መሆናቸው ፍንትው ብሎ እየታየ ነው።

የትምክህት ኃይሉ በግንቦት ሰባት፣ ጠባብ ኃይሉ ደግሞ በኦግ ፊታውራሪነት ለራሱ እንኳ መሆን ባልቻለውና ማተራመስና ሽብርን የዕለት እንጂራው ባደረገው የኤርትራ መንግሥት አይዘጋ ባይነት ኢትዮጵያን የማፈራረስና ከፈጣን ልማቷ የማደናቀፍ ተልዕኮ ተቀብለው ላለፉት ዓመታት የሽብርና የጥፋት ተግባርን ያለመታከት በመፈጸም ላይ ይገኛሉ። ምንም እንኳን በመላ ኢትዮጵያውያንና በጀግናው የመከላከያ ሠራዊታችን ጽናት የጥፋት ተልዕኳቸውን መፈፀም ባይችሉም።

ራሱን ግንቦት ሰባት ብሎ የሚጠራው የሽብርና የብዝሃነት ጠላት የሆነ የትምክህት ኃይል በኢትዮጵያ የሰፈነው የብሄር ብሔረሰቦች የማንነት፣ የቋንቋና የሃይማኖት እኩልነትን ፈጽሞ የማይቀበል፣ በአንድን ብሔር ስም የሚነግድና በተግባር እንደታየው የሁሉም ብሔሮችና ብሔረሰቦች ደመኛ ጠላት ነው። የትምክህት ሱሱን መወጣትና የአስመራውን ከፍ ሲልም የአንዳንድ ኢትዮጵያ እንዳታደግ የሚሹ ሃይሎችን ተልዕኮ በመያዝ የቀን ቅዠት ሰንቆ ሽብርና ትርምስ ለመፍጠር አቅዶ ይሰራል—የቀበሌ ተስፋው አለመሳካት እንደተጠበቀ ሆኖ።

ገደብ የሌለው የሥልጣን ጥሙን ለማርካት በህዝቦች መካከል ግጭትና መተላለቅን የሚፈጥሩ መርዘኛ መረጃዎችን የሚረጭ ከዚህም የፖለቲካ ትርፍ አትርፎ የአራት ኪሎውን ቤተመንግሥት እቆጣጠራለሁ ብሎ የሚያሰብ ከንቱ ድርጅት ነው— ትምክህተኛው ግንቦት ሰባት። ፊት ለፊቱ የተገተረን እውነታ ለመክድ የሚውተረተር እብራተኛ ቡድንም ጭምር መሆኑ ይታወቃል።

ከዚህ ቡድን በዓላማም ሆነ በአስተሳሰብ ተቃራኒ የሆነው የጠባብ ኃይልም በኦሮሞ ህዝቦች ደም ሲነገድ በኖረው ኦነግ የተባለ አሸባሪ ድርጅት የሚመራና የኤርትራ መንግሥት የጡት አባቱ የሆነለት የጥፋት ቡድን ነው። ቡድኑ 'የኦሮሞን ህዝብ ከተቀረው የኢትዮጵያ ብሔር ገንጥዬ ኦሮሚያ የምትባል ሀገር እፈጥራለሁ' በሚል የቀን ህልም ውስጥ የተዘፈቀ የሽብርተኞች ስብስብም ነው።

የትላንት ገዥ መደቦች በህዝቦች ላይ የፈፀሙትን በደል ሁሉ የአንድ ብሔረሰብ አባላት እንደፈፀሙት አድርጎ የጥላቻ መርዝ መርጨትና አንዱ ብሔር በሌላኛው ላይ ተነሳስቶ እልቂት ሲፈጥር ማየትም የማይለወጥ ራዕዩ ነው። ለዚህም ነው— 'እገሌ የተባለውን ብሔረሰብ አባል ከክልልህ አባረው ወይም አጥፋው' በማለት የማይቋርጥ ስብከቱን ሲያሰማ የሚኖረው።

በጥበት ሃይልነት የሚነሳው ሌላው አካል ጃዋር መሃመድ የተሰኘው የእነ ግብፅ መንግስት ተቋማት ተላላኪ ነው። የጃዋር የጥበት መጠን 'አንገቱን በሜጫ' እስከሚል አስገራሚ ዲስኩር የሚዘልቅ ነው። ይህ ግለሰብ በፀረ ኢትዮጵያ ሃይሎች ዳረጎት ሰጪነት ያቋቋመውን "OMN" የተሰኘን ጣቢያ በማቋቋም ሀገራችን ውስጥ ብጥብጥ ለመፍጠር ተሯራጧል። በርካታዎች ደማቸው ደመ ክልብ ሆኖ እንዲቀር አድርጓል። በድሃው የኦሮሞ ልጅ እጅ ፍም እሳትን በመያዝ ወጣቶችን ባልተገባ መንገድ መርቶ ብጥብጥ ፈጥሯል። "አኔ ከሞትኩ ሰርዶ አይብቀል" የሚል ብሂልን በመከተል በሌላኛው ላይ እሳትን ለመለኮስ ጥረት ማድረጉን እናስታውሳለን።

በቅርቡ ጠቅላይ ሚኒስትር ኃይለማርያም ደሳለኝ እንደተናገሩት በሶማሌና በኦሮሚያ የድንበር አካባቢዎች የተፈጠረው ግጭት ይኸው ትምክህትና ጥበት የወለደው ችግር ነው። በአጎራባች ክልሎቹ የድንበር አካባቢዎች የተፈጠረው ችግር በምንም መልኩ የየትኛውንም ክልል ህዝብ የሚመለከት አይደለም። ቀደም ሲል እንደጠቀስኩት ግጭት የየትኛውም ህዝብ ፍላጎት ሆኖ አያውቅምና። እናም ለግጭት መንሰኤ የሆኑትን ትምክህትና ጥበትን በመታገል የህዝቡን ትክክለኛ የሰላም ፍላጎት መከተል ይገባል። አበቃሁ።